ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะบางประการของนักเรียนที่ส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่า

ในตนเอง

ผู้เขียน

นางสาวหทัยกาญจน์ บัวหนอง

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ นิโลบล นิ่มกิ่งรัตน์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.บุบผา อนันต์สูชาติกูล กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อสร้างแบบวัคความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ทั้งหมด 9 ด้าน คือ ถักษณะทางกายภาพของร่างกาย ความสามารถทั่วไป ภาวะ ทางอารมณ์ ค่านิยมส่วนบุคคล ความทะเยอทะยานหรือระดับความมุ่งหวัง ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง—ครอบครัว โรงเรียน—การศึกษา สถานภาพทางสังคม และกลุ่มเพื่อน 2) เพื่อศึกษาหรือค้นหาคุณลักษณะ บางประการที่ส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และ 3)เพื่อสร้างสมการ พยากรณ์ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จากคุณลักษณะบางประการของนักเรียน

ตัวแปรอิสระที่ศึกษา คือ คุณลักษณะบางประการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งได้แก่ อาชีพ ผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4 – ม.6) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 2,242 คน ได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดย 3 กลุ่มแรกใช้เพื่อการ พัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ คือ กลุ่มที่ 1 จำนวน 150 คน ใช้ในการประมวลข้อความที่แสดง ความรู้สึกและพฤติกรรมของการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่า ความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 จำนวน 300 คน ใช้ในการหาอำนาจจำแนกครั้งที่ 1 โดยการ เปรียบเทียบกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำแล้วทดสอบค่าที่(t-test) หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์ องค์ประกอบ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient)ของครอนบาค กลุ่มที่ 3 จำนวน 90 คน ใช้ในการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ โดยการทดสอบค่าที่(t-test)ระหว่างคนที่มี

ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ และอำนาจจำแนกครั้งที่ 2 โดยวิธีหาค่าความคงที่ภายใน(r_{x,}) แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มที่ 4 จำนวน 1,702 คน ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะบาง ประการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่ส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และสร้างสมการพยากรณ์ความ รู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองจากคุณลักษณะบางประการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

- 1. ผลการสร้างแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ได้แบบวัด ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง 9 ด้าน จำนวน 111 ข้อ คือ ลักษณะทางกายภาพ 9 ข้อ ความสามารถทั่ว ไป 14 ข้อ ภาวะทางอารมณ์ 10 ข้อ ค่านิยมส่วนบุคคล 12 ข้อ ความทะเยอทะยานหรือระคับความมุ่ง หวัง 15 ข้อ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง–ครอบครัว 12 ข้อ โรงเรียน–การศึกษา 13 ข้อ สถานภาพทาง สังคม 11 ข้อ และกลุ่มเพื่อน 15 ข้อ โดยลักษณะของแบบวัดเป็นการประเมินตนเอง (Self-Assessment) แบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระคับ ซึ่งในแต่ละด้านมีทั้งข้อความทางบวกและลบ ผล การหาคุณภาพของแบบวัด พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ มีอำนาจจำแนกทุกข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ .05 และต่ำกว่า โดยอำนาจจำแนกครั้งที่ 1 มีค่าที่(t) ตั้งแต่ 2.018 9.303 และอำนาจจำแนกครั้งที่ 2 มีค่าความคงที่ภายใน(r_{xy}) ตั้งแต่ .237 .954 มี ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างทุกข้อโดยมีค่าน้ำหนักถ่วงตั้งแต่ .311 .773 มีความเชื่อมั่นในระคับปาน กลาง-สูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ .6415 .8768 มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระคับ .001 โดยมีค่าที่ตั้งแต่ 9.091 22.342
- 2. ผลการศึกษาคุณลักษณะบางประการที่ส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของ นักเรียนช่วงชั้น ที่ 4 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบว่า มี 3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความ รู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระดับการ ศึกษาของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
- 2.1 รายได้เฉลี่ยต่อเคือนของครอบครัวนักเรียนที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อความรู้สึกเห็น กุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเคือนของ ครอบครัวสูงกว่า 40,000 บาท มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่าหรือเท่ากับ 40,000 บาท
- 2.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตน เองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะ มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมี ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจะมีความรู้สึกเห็น คุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรต้นทั้ง 4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตน เอง พบว่า ไม่มีคู่ใดเลยที่จะส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จาก คุณลักษณะบางประการของนักเรียน พบว่า เหลือตัวพยากรณ์ที่ดีเพียง 1 ตัว คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้นำเสนอเป็น 2 สมการ โดยอยู่ในรูปของคะแนนดิบ มีก่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์เป็น 9.061 และในรูปของคะแนนมาตรฐาน มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์เป็น .191 คังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนคิบ คือ

$$\hat{S}_{elf} = 9.061 \text{ (D)} + 381.923$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{self} = .191 (D)$$

 $\hat{\mathcal{S}}_{\!e\!f\!f}$ = คะแนนดิบความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

 $\hat{Z}_{self}$ = คะแนนมาตรฐานความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

D = ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Student's Selected Characteristics Affecting Self-Esteem

Author

Miss Hathaikan Buanoung

Degree

Master of Euducation (Euducational Measurement and Evaluation)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Nilobol

Nimkingratana

Chairperson

Assoc.Prof.Dr.Bupa

Anansuchatkul

Member

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to construct the Self-Esteem Test for Upper Secondary School students, containing 9 aspects; Appearance, General Ability, Emotional Condition, Individual Value, Ambition or Expectation, Home-Parent, School-Academic, Social-Status and Peer Group. 2) to identify Student's Selected Characteristics Affecting Self-Esteem for Upper Secondary School students; and 3) to develop Algebraic Prediction Equation of Student's Self-Esteem from Student's Selected Characteristics.

Independent variables were Student's Selected Characteristics, i.e. Parents' Occupation, Family Income, Parents' Education and Students Learning Achievement. Dependent variable was Self-Esteem. The total of 2,242 research sample were upper secondary school students (Mathayom suksa IV-VI) during the second semester of academic year 2003, in Amphur Muang, Chiang Mai Province, chosen by stratified Random Sampling. The samples of this research were divided into four groups. Three groups were used to develop and test the qualities of data collection instrument. Group 1:150 students were used for the collection of statements representing Self-Esteem through feeling and behavior, and testing its content validity by index of consistency from the experts. Group 2:300 students were used to find the first time of Discrimination power by testing the different between high and low groups through t-test, to identify construct validity by factor analysis, and to identify reliability index by Alpha Coefficient of Cronbach. Group 3:90 students were used to identify

concurrent validity by testing the different between high and low groups through t-test and to find the second time of Discrimination power by calculating internal consistency index (R_{xy}) and testing of its statistical significance. Group 4: 1,702 students were used to study student's selected characteristics affecting self-esteem of upper secondary school students and construct algebraic prediction equation of student's self-esteem. The finding of this study were as follows:

- 1. The construction of the Self-Esteem Test for upper secondary school students resulted at 9 aspects. There were 111 test items: 9 in Appearance, 14 in General Ability, 10 in Emotional Condition, 12 in Individual Value, 15 in Ambition or Expectation, 12 in Home-Parent, 13 in School-Academic, 11 in Social-Status and 15 in Peer Group. The Self-Esteem Test was self-assessment 5 rating scale, each aspect had both positive and negative statements. The qualities of the Self-Esteem Test showed high content validity, the consistency index was 1.00 in every item; each item contained significantly Discriminating power at .05 or lower, t-values ranged from 2.018 9.303; and in the second time degrees of internal consistency (R_{xy}) of each item were .237 .954, the degrees of construct validity of each aspect of the test by factor loading were .311-.773; the reliability index of each aspect of the test ranged from moderate to high level calculated by Alpha coefficient of Cronbach which were .6415 .8768; and concurrent validity of each aspect performed by t-test were significantly shown at .001 level of significance, the t-values were 9.091 22.342.
- 2. By using two way ANOVA for the analysis, it was found that 3 variables were significantly affected students' self-esteem. These variables were family income, parents' education, and students' learning achievement. The details were as follows:
- 2.1 Family incomes were significantly affected students' self-esteem at .05 level of significance, students from higher income family (more than 40,000 bath per month) were likely to have higher self-esteem than those from lower income family (less than 40,000 bath per month).
- 2.2 Parents' education were significantly affected students' self-esteem at .05 level of significance, students whose parents' education were higher than bachelor degree were likely to have higher self-esteem than those whose parents' education were lower than bachelor degree.
- 2.3 Students learning achievement were significantly affected students' self-esteem at .001 level of significance; students who had high level of learning achievement were likely to have

higher self-esteem than those who had moderate or lower level of learning achievement, and students who had moderate level of learning achievement were likely to have higher self-esteem than those who had lower level of learning achievement.

No interaction in each pair of independent variables was significantly affected students' self-esteem.

3. It was found that there was only 1 good predictor for students' self-esteem. That was students' learning achievement. Two algebraic prediction equation of self-esteem were developed and presented below: one, in raw scores, with coefficient correlation of the predictor of 9.061; the other, in standard scores, with coefficient correlation of the predictor of .191.

The prediction equation with raw scores.

$$\hat{S}_{elf}$$
 = 9.061 (D) + 381.923

The prediction equation with standard scores.

$$\hat{Z}_{self} = .191 (D)$$

 $\hat{S}_{elf}$ = raw scores of self-esteem

 $\hat{Z}_{self} = \text{standard scores of self-esteem}$

D = students' learning achievement

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved